

MINNENAS HAV

Yrvakna vandrade vi ner till havet, i bara badkapporna, mor och far, mina två syskon och jag. Stigen gick mellan kråkbärsris och strandråg som gjorde ont i nakna fötter. Framme i klitterna såg vi ner över bukten, med revlarna där strandskator ibland höll till, med den vita mjuka sanden på stranden, med åsen åt ena hållet, Kullen knappt synlig åt andra – och hela öppna havet rakt fram. Inga andra fanns på stranden ännu, så vi sprang ut i havet nakna. I stugan fanns inte rinnande vatten. Morgonbadet var en reningsrit.

Havet, himlen, och jag mitt emellan.

Det sägs att havet är grönt och att det är skrämmande. Att det smakar salt. Men för mig är havet rosa som drömmar, tryggt som ett hem och sött som honung. Många gånger jag har gått barfota på Alicantes strand, och glömt mitt inrutade liv med arbete och tv-tittande i lägenheten dag efter dag.

En gång sträckte vi ut oss i sanden, täckta av himlen, för att stanna en hel natt och lyssna på vågorna som gång på gång slog in mot stranden. Stämningen den där natten hör ihop med minnet av havet. Varje gång jag blir irriterad eller har tråkigt tänker jag på natten på den fuktiga stranden för att bli av med min sorg och återvinna ett lugn.

Jag minns också att det fanns många människor på stranden, som kommit från olika länder för att ta in den vackra synen och spara den bland sina minnen.

I MIN BARNDOMS LIMHAMN ÄR DET HÖST.
KVÄLLEN ÄR MÖRK OCH JAG LIGGER I MIN SÅNG.
HÖR DOM DOVA LJUDSTÖTAR SOM BÅTARNAS MISTLURAR SKICKAR UT.
DET ÄR DIMMA PÅ SUNDET.

Jag är född vid bergens fot – långt från havet.
Havet är mig främmande. Jag älskar bergen och skogarna.
Men man kan även älska det främmande.
Havet är klanger, bränningar och dofter – tång och fisk och salt.
Havet är djupet.
Livet kommer därifrån.

Det var för länge sedan, minns inte särskilt bra, kanske 20 år tillbaka. Jag och mina vänner följdes åt till havet – jag menar stranden där människor leker eller badar. Men min mamma visste inte om det.

I vårt kvarter gick det då en berättelse om en pojke som hade omkommit i havet, men också andra berättelser om att djävulen fanns i havet, och att den ställde till det för människorna där.

Trots detta så åkte jag och mina vänner till havet, men när vi kom tillbaka, så slog min mamma mig mycket hårt.

Än idag tycker jag inte om att åka till havet.

Tidig solig sommar morron i Vik.
Pelle och Allan fikar kaffe och korvmackor inman vi drar igång motorn på plastbåten o knattrar ut till skrubbegarnen vi satte kvällen inman.
Tillbaka delar vi fångsten.
De blev nyfångad skrubba till middag.

Under flera år tillbringade vår familj några sommarmånader i Böste nära Trelleborg. Vi bodde i en sommarstuga nära havet. Badade ofta när det var varmt. Men man frös många gånger. Skönt var det att promenera längs stranden och titta på havet och kolla fågellivet. Vi skaffade en liten båt. Ibland gav sig några i familjen ut och provade fiskelyckan. Lustigt att vår katt anade vad vi höll på med. Han kom ner till havet och var nöjd om vi fått någon fisk. Minns när det blåste mycket. Då kunde vi höra vågornas svall helt nära stugan.

JAG VAR PÅ SEMESTER MED MIN LILLE SON IVAN. VI HADE EN LITEN BÅT OCH FISKADE MAKRILL. PLÖTSLIGT KOM DET MÅSAR OCH BÖRjade ATTACKERA OSS, MOT HUVUDET, SOM I DEN DÄR FILMEN AV HITCHCOCK. IVAN GRÄT OCH LADE SIG NED PÅ BOTTEN AV BÅTEN. JAG BÖRjade SLÅ MOT DEM MED ÅRORNA, MEN TAPPADE BALANSEN OCH TRILLADE I VATTNET. VI FICK KÄMPA HELA NATTEN FÖR ATT TA OSS IN TILL STRANDEN. HEMSK UPPLEVELSE.

Havet, moře, la mer
Havet är ett djup, frihet. I havet känner jag mig fri, tyngdlös. Att dyka, simma, iaktta livet, fiskar, delfiner, hajar.
Jag hade inte något hav i mitt hemland.
Jag tycker om att sitta vid havet och betrakta horisonten, avstånden, möjligheterna.
Havet är också fara och rädsla.
Jag har varit vid nästan alla världens hav.

Jag minns när jag var tolv år gammal och reste med min familj till havet. Vädret var fantastiskt och platsen också. Jag och min storsyster gick ned till stranden för att ta en promenad i vattnet. Jag blev rädd när jag kände mina fötter försvinna i vattnet, särskilt när vattnet grep tag i mig, och började ropa på hjälp.
Alla trodde att jag kunde simma men det kunde jag inte, tyvärr.
Jag tackar Gud för att han räddade mig i den situationen, men än i dag kommer den där känslan över mig så fort jag är i närheten av havet.

Jag har ett minne från det att jag kom ner till Skåne och Malmö från Västervik. Trött av att jag jobbat mycket och hade en del bekymmer. Hade då hört talas om Kallbadhuset. Åkte iväg till Ribersborg och när jag parkerade bilen och såg havet och den långa bryggan kändes det som jag kom till en annan värld.
Sandstranden, doften av tång och hav gav en känsla av frihet, lugn och ro.

När jag var fyra år gammal åkte jag på semester till havet. I havet tappade jag mitt örhänge. Jag letade och dök. Det kom två flickor som var tvillingar fram till mig och frågade varför jag dök så mycket. Jag försökte säga men vi pratade inte samma språk. Fem år senare träffades vi på stranden igen. Vi hade ännu en gång råkat ha semester samtidigt på samma ställe. Fortfarande kunde vi inte prata samma språk. Vi badade, byggde sandlott, letade efter snäckor och hade jättekul tillsammans. Vi har fortfarande kontakt fast de bor långt borta i ett annat land.

Det var nittonhundra sextiofem
jag var ung och lämnade mitt hem
faste och hittade till Limhamn
fastnade för dess rustika charm
Jag satte mig på en brygga där
vände mig om och blev plötsligt kär
I havet sjönk solen vackert röd
fyllde Öresund med all sin glöd
Femtio år senare
sitter jag här igen
och allt som jag älskar
ja, det omger mig än

Tusen tack till ALLA ni som har skrivit ner och berättat om era minnen om havet!

Tack till biblioteken i Malmö. Tack till översättarna. Tack till vännerna.

Översättningar: Marie Anell, Mathias Bällstedt, Håkan Lövgren, Gabriel Mothana Karlsson, Maria Nääs, Sophie Sköld, Språkservice, Översättningsbyrån Nyckelordet.

© Karolina Erlingsson, 2015

SEA OF MEMORIES

Dressed in nothing but our bathrobes, my mother and father, my two siblings and I wandered drowsily down to the sea. The path was lined with crowberry bushes and lyme-grass which hurt our bare feet. When we reached the dunes, we could look down over the bay with the reefs – oystercatchers were there sometimes. There was soft white sand on the beach and the ridge visible in one direction, Kullen hardly visible in the other – and the wide-open sea straight ahead. No one else was on the beach yet, so we all ran into the water naked. The cottage had no running water. Our morning dip was a cleansing ritual.

The sea, the sky, and me in between.

They say the sea is green and frightening and that it tastes of salt. But to me, it is pink and rosy like a dream, safe as a homestead and sweet as honey. Many times I've walked barefoot on the beach of Alicante, forgetting about the humdrum routine of work and watching TV.

One time, we lay down on the beach with the sand as our bed and the sky as our cover. I slept through the night, to the sound of waves breaking on the seashore. The tastes and scents of that night will stay with me forever. Whenever I feel irritated or bored, I need only think back on that night to chase away my sorrows and restore my calm.

I also remember all those faces on the beach, and how they'd travelled from all corners of the world to take in the beautiful scenery and save it in their own memories.

AUTUMN REIGNS IN THE LIMHAMN OF MY CHILDHOOD.

THE EVENING IS DARK AND I AM LYING IN BED.

I HEAR THE MUTED BURSTS OF SOUND COMING FROM THE SHIPS' FOGHORNS.

THERE IS FOG OVER THE STRAIT.

I was born at the foot of the mountains – far from the sea.

The sea is foreign to me. I love the mountains and the forests.

But you can love what is foreign as well.

The sea is sounds, surfs and smells – seaweed and fish and salt.

The sea is depth.

Life originates there.

It was a long time ago, I don't remember it very well, perhaps 20 years back. My friends and I went to the sea – I mean the beach where people play or swim. But my mother didn't know about it.

At the time there were stories going around our neighborhood about a boy who had died in the sea, but also other stories about the devil living in the sea, and that it was causing trouble for the people there.

Nevertheless, my friends and I went to the sea, but when we came back, my mother hit me very hard.

To this day, I still don't like going to the sea.

It's an early summer morning in Vik.

Pelle and Allan have some coffee and sausage sandwiches before we start the engine on our plastic boat and putter out to the flounder nets we set out the evening before.

We share the catch when we come back.

We had freshly caught flounder for dinner.

For several years our family spent a few summer months in Böste near Trelleborg. We lived in a summer cottage near the sea. We often went swimming when it was warm. But it could be freezing too. It was nice to walk along the beach and look at the sea, and watch the bird life. We bought a small boat. Sometimes a few family members would head out to try their luck at fishing. It was funny to see that our cat seemed to sense what we were up to. He would come down to the sea and was happy if we had caught some fish. I remember when it used to be really windy. Then we could hear the sound of the waves all the way up to the cottage.

I WAS ON HOLIDAY WITH MY LITTLE BOY IVAN. WE WENT FISHING FOR MACKEREL IN A SMALL ROWBOAT. SUDDENLY A FLOCK OF SEAGULLS APPEARED AND STARTED ATTACKING US, DIVING FOR OUR HEADS LIKE IN THAT HITCHCOCK MOVIE. IVAN WAS CRYING, PRESSING HIMSELF AGAINST THE BOTTOM OF THE BOAT. I SWUNG MY OARS AT THEM, BUT LOST MY BALANCE AND FELL IN THE WATER. WE STRUGGLED ALL NIGHT TO MAKE IT BACK TO SHORE. A TERRIBLE EXPERIENCE.

The ocean, moře, la mer

The ocean is deep, it is freedom. In the ocean I feel weightless and free. To dive, to swim, to observe life, fish, dolphins, sharks.

There is no ocean in the country where I was born.

I like sitting on the shore by the ocean, looking into the horizon, the expanse, the possibilities.

The ocean is also danger and fear.

I have been to nearly all oceans around the world.

I remember going to the seashore with my family when I was twelve years old. The weather was beautiful, and so was the beach.

My big sister and I went for a walk. We waded out into the water. As I felt my feet started to slide and the waves grab hold of me, I grew scared and started calling for help.

Everyone assumed I knew how to swim, but I didn't.

I thank God for saving me that time, but to this day the same fear comes over me whenever I'm near the sea.

I have a memory from the time I came down to Skåne and Malmö from Västervik. I was tired from having worked a lot and I had some troubles. I'd heard about Kallbadhuset, the open-air bath, then. I left for Ribersborg, and when I parked the car and saw the sea and the long pier, it felt as though I had come to a new world.

The sandy beach, the smell of seaweed and the sea gave a sense of freedom, calmness and peace.

When I was four years old I went on a vacation trip to the sea. I lost my earring in the water. I was searching and diving. Two girls, who were twins, approached me and asked me why I was diving so much. I tried to explain but we didn't speak the same language. Five years later we met again on the beach. It turned out that we happened to be vacationing once again at the same time and in the same place. We still could not speak the same language. We swam, built castles in the sand, looked for seashells, and had lots of fun together. We still keep in touch although they live far away in another country.

The year was nineteen sixtyfive

Young and full of life

I came to visit Limhamn

With its rustic charm

Sat on a wooden pier

With one I held dear

Oresund bathed in the glow of sunset

Fifty years later I love the beauty yet

Many thanks to EVERYONE who wrote down and shared your memories of the sea!

Thanks to the librarians in Malmö. Thanks to the translators. Thanks to my friends.

Translations: Marie Anell, Mathias Bällsten, Håkan Lövgren, Gabriel Mothana Karlsson, Maria Nääs, Sophie Sköld, Språkservice, Översättningsbyrån Nyckelordet.

© Karolina Erlingsson, 2015